

MEMORIA

20°
18

LOIOLA
KULTUR ETXEA

Nazioarteko Folklore Jaialdia

Berritasunen eta urteurrenen artean, Loiola Kultur Etxearen 2018ko agendak gertaera aipagarritz beteriko egutegia utzi du atzean: eragile askorentzat erreferente izatea herri-artea ikusgai jartzeko leku gisa; auzotarren gune izatea, eta auzoko elkarten jarduerentzako egoitza; hiriko proiektuetatik eratortako era guztietako kultur ekintzak hartzea, hala nola **Literaktum**, **Poltsiko Antzerkia**, **Olatu Talka**.

Loiola erreferentziako gunea da kultur esperimentaziorako eta ahalduntzerako. Han, antzezlanak, bisita gidatuak, erakusketak, lantegiak, herri-bazkariak eta abar zertzen dira. Eta dena programa ireki eta parte-hartzaileetan, gainera. Kultur Etxeak zenbait jaialdi hartu zituen, hala nola **Nazioarteko Folklorea**, **Mikologia Jardunaldiak** edo **Vintage** esperimentalak eta **Poetry in Motion**. Askotariko programazioa, auzoan kultur bultzagarri gertatzen dena.

2018ak ondo errotutako zenbait gertaeraz beteriko egutegia utzi zuen Loiola Kultur Etxean: lehendik zetozen jarduerak batzuk, Donostiako programa orokorretakoak ziren beste jarduera berriago

batzuk, eta herritarren parte-hartzea eskatzen zuten beste batzuk. 2018ko agenda askotarikoa, parte-hartzailea eta bereziki jostagarria gertatu zen.

Beste kultur etxe batzuekin batera egin-dakoen artean, programa hauek nabarmendu ziren: **Poltsiko Antzerkia**, **Literaktum**, **Gabonak Zurezat**, **Abesbatzen Astea**, **Kale Antzerkia**, **Haurrentzako Antzerkia** eta **Olatu Talka jaialdia**. Ikusten denez, **antzerkiak** pisu handia du horien artean; izan ere, formatu txikiko arte eszeniko amateurrek jarraitzaile asko eta babes handia dute auzoan.

Bestetik, Loiola Kultur Etxeak egin-dako programak: **Euskal Kulturaren Ildotik**, **San Isidro**, **San Martin Topaketak**, **Nazioarteko Folklore Jaialdia**, **Mikologia Jardunaldiak** – oso interesgarriak eta jarraitzaile askokoak –, **Vintage** musika-jaialdia eta **Poetry in Motion**, Urumea ibaiarekin eta Loiola-Txomin-Martutene inguruko biodiber-tsitatearekin lotutako **Hidro-Logikak** zikloa, eta **Panpin Parada** deritzon pelutxeen Belen bitxia, handi zein txikien jostagarri. Guztiek izan zuten leku berezia auzoko kultur agendan.

Ateneo Chamber Singers, Abesbatzen Astea

Izan ere, Loiola Kultur Etxea dinamizatzailerik handia da auzoaren kulturagintzan. Hain zuzen ere, dagoeneko urteak dituzten jarduerak ditu: 2018an, **Etxarriren**eko gazterientza-ko zentroak 10. urteurrena ospatu zuen; **Mikologia Jardunaldiak**, berriz, bakarrik Donostian, 20. edizioa egin zuten; **Nazioarteko Folklore Jaialdiak** 30. urteurrena ospatu zuen, eta Loiola Kultur Etxearen erailkinak berak (non baitzeuden garbitegi zaharrak) 90 urte bete zituen.

Baina ez ziren izan ibilbide luzeko jarduerak eta urteurrenak bakarrik. 2018an, izan ziren **liburutegi-zerbitzuarekin** zerikusia zuten berritasunak ere: batetik, Loiola Kultur Etxekoan **Liburu Baby Kluba** jarri zen martxan, hiru urtetik beherako haurrentzako programa. Eta, gainera, **Martutene Amundaraingo liburutegia** Donostia Kulturaren liburutegi-sarean sartu da. Gune hori 2019ko urtarrilean inauguratuko da berriro.

Eta testu honen hasieran esan dugunez, 2018ko programaren beste parte **agenda parte-hartzailea** izan zen, hots, Kultur Etxearen eta **auzoko zenbait eragileren** artean antolatutako jarduerak: **Sustrai Aisialdi Taldea**, **Tan Tai Konpartsa**, **Hontza Kultur Elkartea** eta **Gure Babesa Aiton-Amonen Elkartea** dira urte horretan lankide izan genituen eragile horien izenak. Adibide gisa, horietako batekin burutu zen jarduera bat **Jan-ta-loin** izan zen; jarduera-multzo bat, hobeto esanda: erakusketa, jolasak, ipuin-kontaketa, bideo-instalazioa, askaria, mozorro-saioa, bisita gidatuak, lantegiak... Dinamika horiek guztiak kalean egin ziren, eta hartara bizia eman zioten auzoari. Ekinbide horiek eta beste batzuek, hala nola **hileroko kantujirak**, argi adierazten dute nola laguntzen duen Kultur Etxeak kultura auzoan pizten, modu parte-hartzaile eta herrikoian, auzotarrak jardutera gonbidatuz eta ingurua dinamizatuz.

Eraikinaren barrualdeari dagokionez, erakusketen aretoan bi erakustaldi aipa

Herriak herri akzioa erakusketa

daitezke: **Javier Espigares** olio-artistarena, zeinak auzoko gizon-emakumeen margolanak jarri baitzituen ikusgai, eta **Carmen Mendieta** akuarelagile donostiarrarena, zeinak, Sara Beitzegiren laguntzaz, erakusketa bat sortu baitzuen, proiektzioa, musika eta bisita gidatuak ere bazituen. Bi horiez gainera, izan zen erakusketa nabarmen bat, dagoeneko klasiko bihurtu dena: **Pili Jauregi** Kultur Etxearen sarreran eratu zuena **Alberto Saavedra** artista zenaren panpinekin.

Izan ere, **herritarren arte plastikoak** leku berezia aurkitu ohi du Loiolan, eta 2018an Kultur Etxeak denbora eta lekua gorde zien. Hartara, **Martuteneko kartzelako arte plastiko**en lantegiko lanak ikusi ahal izan ziren; **Ijitoen Idazkaritzakoak**; **Sri Lanka-Euskadiko Passikudah Bizirik** elkartasunezko proiektua; **Agisas** elkartearen **Bideak Zabalduz** proiektua, eta beste gizarte-eragileen beste zenbait, hala nola **Bizi Bide**, **Agiac**, **Katxalin** edo **Gielmar**.

Eraikinaren erabileraz gainera, Loiolak eragile **sustatzaile eta lankide** gisa parte hartzen du **bertako herri-jaiak** egiten: **Errege Magoen desfilea**, **Inauteriak**, **San Sebastian Eguna**, **Kaldere-roak**, **San Juan Gaua**, **San Ignazio** edo **Santo Tomas**, besteak beste.

Bereziki aipatzekoak dira 2018an kulturaren eremuan bete ziren zenbait hel-

buru: **Urumea ibaiaren artxiboa** jarri zen martxan, **Hidro-Logikak** jarduera aipatuaren parte dena, eta **Ura materia gisa** liburua argitaratu zen, DSS2016en ondarearen barruan. Bi lorpen horiez gainera, **Felix Elejalde Aldamarrek** 2008an idatzitako **Behin batean Loiolan** liburuaren erreferentzia Wikipedian sartu izana aipatu behar da.

Lantegi eta ikastaroen eskaintza da kultur etxeen osagai erakargarri eta erreferentzialetako bat, eta, alde horretatik, **berritasunok** izan genituen: **Dantza librea**, **Gorputz adierazpena** eta **Joskintza aurreratua** ikastaroak aurkeztu ziren. **Klasiko**en artean, arrakastatsuenak **dantza eta mugimendu**aren ingurukoak izan ziren, izena emateko itxaron-zerrendak sortu baitziren.

Oro har, 2018ak Kultur Etxea **sendotuta** dagoela erakusten duten dinamika bistaratu ditu. Berritasun batzuez gainera, ikusi da kalitate bikaina dutela eta finkatuta daudela hemen urteetan egin izan diren jarduera asko. Kultur Etxeak talde lana du oinarri, eta **bere lekua sendotu du auzoko kultur eragile eta piztaile gisa**. Inguruko eragileekiko zein hiriko besteekiko harremanak sakonak dira, eta erreferente hurbila da komunitatean kultur proiektuak sortu eta martxan jartzerakoan. Herritarren kultur ahaldunderako lekua da Kultur Etxea.

JARDUERAK		
	KOPURUA	ERABILTZAILEAK
GUZTIRA	191	35.743
Antzerkia	20	2.518
Dantza	7	2.560
Musika	24	2.734
Zinea	2	33
Hitzaldiak eta mahai inguruak	6	137
Erakusketak	18	22.865
Bilerak eta elkarten ekitaldiak	44	2.351
Liburutegiko jarduerak	60	1.084
Olatu Talka	1	350
Beste	9	1.111
ZERBITZUAK		
		BISITAK
GUZTIRA		31.038
Liburutegiko bisitariak		31.038

Prestakuntza **EMAKUMEAK**

	GUZTIRA		EUSKARAZ		GAZTELANIAZ	
	KOPURUA	ERABILTZAILEAK	KOPURUA	ERABILTZAILEAK	KOPURUA	ERABILTZAILEAK
GUZTIRA	35	448	9	117	26	331
2017/18 ikastaroak	18	234	5	64	13	170
2018/19 ikastaroak	17	214	4	53	13	161

Prestakuntza **GIZONAK**

	GUZTIRA		EUSKARAZ		GAZTELANIAZ	
	KOPURUA	ERABILTZAILEAK	KOPURUA	ERABILTZAILEAK	KOPURUA	ERABILTZAILEAK
GUZTIRA	35	90	9	16	26	74
2017/18 ikastaroak	18	46	5	10	13	36
2018/19 ikastaroak	17	44	4	6	13	38

BISITAK GUZTIRA: 34.000**IKASTAROEN ERABILTZAILEAK GUZTIRA: 538**